

En ny dansk Ildfugl, *Chrysophanus alciphron* Rott.

Af
P. Forum Petersen.

Kun 5 Aar efter, at den smukke Ildfugl, *Chrysophanus dispar* Haw., blev opdaget herhjemme, kan atter meldes om Fundet af en ny dansk *Chrysophanus*-Art, nemlig *C. alciphron* Rott. Morsomt nok er Findestedet ogsaa denne Gang Falster.

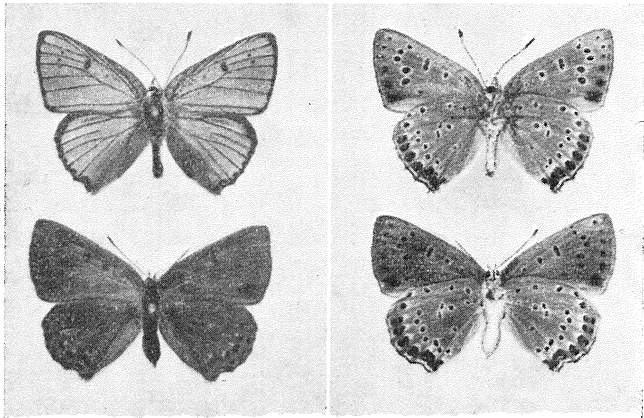
Ved Bøtø, paa Diget, der ud mod Østersøen i en Længde af 20 km strækker sig fra Gedser nordpaa, tog jeg den 24. Juni 1939 en ♂, og Dagen efter, nøjagtigt paa samme Sted, en ♀ af denne Art.

Hannen blev fanget om Eftermiddagen, siddende paa et Græsstraa, medens Hunnen blev taget flyvende ved Middagstid. Efter dette gode Resultat besøgte jeg i Løbet af Juni og Juli Maaned ialt 14 Gange Lokaliteten, men trods ihærdig Eftersøgning, saa jeg kun disse to Exemplarer. Heller ikke Undersøgelse af Larvens Næringsplante i Haab om at finde Æg gav noget Resultat.

Hannen af *C. alciphron* kan vanskeligt forveksles med nogen anden dansk Sommerfugl. Den minder nok en Del om *C. hippothoë*, men Vingernes Overside fremtræder ikke som hos denne kobberfarvede, men skinnende violblaa. Man vil derfor ved første Øjekast slet ikke tænke paa en *Chrysophanus*, men paa en *Lycaena*.

Hunnen kan derimod let forveksles med en Hun af *hippotoë*; den er brun, maaske mere ensfarvet end denne, og har paa Bagvingerne et rødt Sømmand med sorte Pletter. Som det ses af Billedet, har Bagvingerne et Indhak omtrent som hos *virgaureae*.

Undersiden hos begge Køn minder meget om *hippotoë*, hvad Farven og til Dels Pletternes Placering angaar.

Chrysophanus alciphron Rott. Over- og Underside af de to danske Exemplarer. Øverst ♂, nederst ♀. Naturlig Størrelse.

(Fot. Niels L. Wolff).

Det fremhæves i Litteraturen, at Pletrækken paa Forvingernes Underside hos *hippotoë* danner en jævn Bue, medens Pletterne i Celle 1 b og 3 hos *alciphron* er rykket ind mod Vingeroden, saaledes at der hos denne Art i Stedet for en jævn Pletrække sidder 2 Pletter parvis under hinanden. Dette ses ogsaa af Billedet ovenfor, men da man kan træffe Exemplarer af *hippotoë* med meget nær samme Placering af Pletterne, er dette Kendetegn ikke helt sikkert.

Det ses ogsaa af Fotografiet, at Pletterne i den Pletrække paa Forvingernes Underside, der sidder yderst langs Sømmen, er tydeligere end hos *hippotoë*, og end-

videre at de to nederste Pletter i denne Række hos *alciphron* er udvidet til to korte, kraftige Længdestreger. Sidstnævnte Karakter genfindes ogsaa paa Afbildningerne hos Spuler (Tavle 15, Fig. 20 b) og Seitz (Tavle 77 a), samt endvidere, efter hvad Ingeniør Niels L. Wolff meddeler mig, hos Exemplarerne af *alciphron* i Zoologisk Museums Generalsamling og synes saaledes at være et Kendetegn af Værdi ved Bestemmelse af en Hun af *alciphron*.

Hos *alciphron*-♂ skinner Undersidens Pletter oftest igennem paa Oversiden. Yderformerne i saa Henseende udgøres af den paa Oversiden stærkt sortplettede ab. *subfasciata* Schultz og af ab. *viduata* Schultz, hvis Pletter næppe slaar igennem paa Oversiden. Den danske ♂ maa nærmest regnes til sidstnævnte Form.

Arten danner forskellige geografiske Former, saaledes optræder den i den sydlige Del af sit Udbredelsesomraade i en større og lysere Form, hvor begge Køn er gulrøde paa Oversiden (v. *gordius* Sulz.). Mod Nord er den i Almindelighed mørkere, og den violblaa Farve hos Hannen er kraftigere. Exemplarerne fra Falster ligner, som naturligt er, Exemplarer fra det nordlige Tyskland.

Flyvetiden angives fra Begyndelsen af Juni til Begyndelsen af August.

Larven er grøn, med mere eller mindre tydelige Længdestriber; det lille Hoved, der sædvanligt er trukket ind i de forreste Led, er sortebrunt. Den lever — som alle vore *Chrysophanus*-Arter — paa Rumex.

Arten er udbredt i Mellem- og Sydeuropa og videre i Asien.

Nordgrænsen i Europa gaar fra Elbmundingen i Vest gennem Nordtyskland (f. Ex. Stettin) og videre op langs Østersøens Østkyst. Den findes i Estland, hvor den er sjældnen, er ikke kendt fra Finland, men angives fra

Rusland (v. Leningrad). Det danske Fund betyder saaledes en ny Udvidelse af Artens Nordgrænse.

Med den i den følgende Artikel af Organist Flemming Weis omtalte Art er der nu i de seneste Aar paa Lolland-Falster fundet 4 nye danske Arter (*Chrysophanus dispar*, *Acidalia corrivalaria*, *Chrysophanus alciphron* og *Heteropterus morpheus*), hvis Udbredelse viser fælles Træk.

Disse Arter er næppe indvandret til Danmark i den nyeste Tid; Udbredelsesforholdene gør det tværtimod sandsynligt, at den danske Forekomst er af saa gammel Oprindelse, at Indvandringen snarere gaar helt tilbage til Fastlandstiden.
